

Innviðaráðuneytið
b.t. skrifstofu sveitarfélaga og byggðamála
Sölvhólgata 7
101 Reykjavík

Reykjavík, 27. Febrúar
2025

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á sveitarstjórnarlögum og lögum um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga (mat á fjárhagslegum áhrifum á sveitarfélög)

Samtök atvinnulífsins (samtökin, SA) hafa tekið til umsagnar ofangreint lagafrumvarp sem birt var á samráðsgátt stjórnvalda 19. febrúar sl. Frumvarpinu er ætlað að fylgja eftir þingsályktun um stefnumótandi áætlun í málefnum sveitarfélaga fyrir árin 2024-2038 og aðgerðaráætlun fyrir árin 2024-2028 sem samþykkt var á Alþingi í lok árs 2023. Frumvarpið felur fyrst og fremst í sér breytingar á 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011, sem fjallar um mat á kostnaðaráhrifum lagafrumvarpa, stjórnvaldsfyrirmæla og stefnumótandi ákvarðana sveitarfélaga. Eiga breytingarnar að stuðla að skýrara ferli mats á fjárhagslegum áhrifum frumvarpa, stjórnvaldsfyrirmæla og annarri stefnumótandi ákvarðana á sveitarfélögin. Verður 129. gr. laganna þannig gerð ítarlegri en áður.

Samtökin taka undir mikilvægi þess að fullnægjandi kostnaðarmat sé framkvæmt vegna fyrirhugaðrar lagasetningar eða setningu reglugerða af hálfu stjórnvalda. Mikilvægt er að áhrif slíkra aðgerða á ríkissjóð liggi fyrir og samtökin gera ekki athugasemdir við fyrirleggjandi áform um að áhrif á fjárhag sveitarfélaga verði sömuleiðis metin. Slíkt er til þess fallið að auka hagræði og skilvirkni við setningu laga og reglna.

Samtökin vilja aftur á móti árétta mikilvægi þess að áhrif lagafrumvarpa og setningar stjórnvaldsfyrirmæla á fjárhag fyrirtækja í atvinnulífinu séu jafnframt metin. Í fáum tilvikum er slíkt mat lagt á efnahagsleg áhrif lagasetningar en mat á áhrifum á ríkissjóð og kynjajafnrétti er almennt fyrir hendi.

Samtökin leggja mikla áherslu á að samhliða fyrirhuguðum breytingum á sveitarstjórnarlögum vegna áhrifamats á fjárhag sveitarfélaga verði jafnframt gripið til nauðsynlegra lagabreytinga þannig að tryggt verði að ætíð fari fram efnahagslegt mat á áhrifum lagasetningar og setningar stjórnvaldsfyrirmæla og mögulegum afleiðingum eða ávinningum slíkra aðgerða fyrir atvinnulífið.

Er þetta sérstaklega mikilvægt þegar um er að ræða lagafrumvörp eða áform um stjórnvaldsfyrirmæli sem líkur eru á að séu íþyngjandi fyrir atvinnulífið. Í slíkum tilvikum ætti það þannig að vera lögbundin krafa að áhrif og markmið slíkrar íþyngjandi lagasetningar séu sérstaklega metin og tilgreind og eftir atvikum rökstudd.

Virðingarfyllst,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

Lilja Hrund Lúðvíksdóttir